

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 17-09-2020
Αριθμ. Πρωτ.:785/183240

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από παγετό σε διάφορες καλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 7934/3-7-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης** και **Δ. Μανωλάκου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Λάρισας, στη δικαιοδοσία του οποίου είναι και η ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Τρικάλων, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν σε διάφορες δενδρώδεις καλλιέργειες της εν λόγω περιοχής κατά την περίοδο της άνοιξης 2020 (Μάρτιος 2020), διαπιστώθηκαν σε ορισμένες από αυτές, οι οποίες ευρίσκοντο στο στάδιο της άνθησης, ζημιές από τον παγετό της 17^{ης} Μαρτίου του 2020.

Οι ανωτέρω ζημιές, οι οποίες διαπιστώθηκαν σε καλλιέργειες αμυγδάλων, νεκταρινιών, ροδάκινων, καθώς και σε δαμάσκηνα, καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του Οργανισμού. Για τις εν λόγω ζημιές υποβλήθηκαν 63 δηλώσεις. Το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του ανωτέρω Υποκαταστήματος, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν στην προαναφερθείσα περιοχή σε καλλιέργειες κερασιών και αχλαδιών, δεν διαπιστώθηκαν ζημιές από τον εν λόγω παγετό καλυπτόμενες ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του Οργανισμού. Σημειώνεται ότι τόσο οι κερασοκαλλιέργειες (εκτός μικρών εξαιρέσεων) όσο και οι αχλαδοκαλλιέργειες στις 17 Μαρτίου του 2020 όπου σημειώθηκαν οι χαμηλές θερμοκρασίες (άστατες καιρικές συνθήκες), δεν ευρίσκοντο στο στάδιο της άνθησης.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛ.Γ.Α., δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές που προξενούνται στα καρποφόρα δέντρα από τον παγετό πριν από το στάδιο έναρξης της άνθησης (άνοιγμα πετάλων).

Ωστόσο, η μειωμένη παραγωγή (ακαρπία) που παρατηρείται σε διάφορες δενδρώδεις καλλιέργειες (όπως, κεράσια και αχλάδια), δύναται να ενταχθεί σε πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ. Προκειμένου όμως να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, θα πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια), σε επίπεδο Νομού, σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ το επόμενο χρονικό διάστημα και δίδονται στο ΥΠΑΑΤ,

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμού πολλών (απαραίτητη προϋπόθεση για έναρξη της διαδικασίας),

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Σχετικά με τη δυνατότητα κάλυψης κατά 100% της ασφαλιζόμενης ζημιάς, σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160), καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους, καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς (20%). Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α.. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Σχετικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί τμηματικά η εκκαθάριση των ζημιών, η μηχανογράφησή τους και η καταβολή-ολοκλήρωση των αποζημιώσεων στους δικαιούχους παραγωγούς ανά την επικράτεια, οι οποίοι έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Η δε καταβολή των αποζημιώσεων γίνεται τμηματικά και ολοκληρώνεται για όλη τη χώρα εντός των επόμενων μηνών του νέου έτους μετά τη ζημιά.

Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, ανήκει εξ' ολοκλήρου στο Δημόσιο και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Όργανα Διοίκησης του ΕΛΓΑ είναι ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1790/88, όπως ισχύουν σήμερα.

Τα έσοδα του ΕΛ.Γ.Α. προέρχονται από τις εισφορές των αγροτών, οι οποίες απορρέουν από τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) που υποβάλλουν κάθε χρόνο στο ΟΣΔΕ οι παραγωγοί και οι κτηνοτρόφοι για να ασφαλίσουν τις γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις από διάφορα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, τα οποία προκαλούν ζημιές στις εκμεταλλεύσεις τους. Τα έσοδα αυτά ο ΕΛ.Γ.Α μέσω των εκτιμήσεων τα επιστρέφει στους παραγωγούς σε μορφή αποζημιώσεων για ζημιές που ενδέχεται να συμβούν.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός νέου γεωργοασφαλιστικού συστήματος που θα προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών και των κτηνοτρόφων της χώρας. Ως εκ τούτου, με την αριθ. 142/21211/23-1-2020 (ΑΔΑ:Ψ6ΩΙ4653ΠΓ-ΖΝ1) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστάθηκε ομάδα εργασίας, με συντονιστή τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., για τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, για την ανάλυση των ιστορικών δεδομένων καταστροφών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αντιστοίχως των αποζημιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α., για τον συντονισμό με άλλα γνωμοδοτικά ή συμβουλευτικά όργανα που θα αναλάβουν παρόμοιες εργασίες, καθώς και για τη διερεύνηση άλλων πιθανών αποζημιώσεων των καταστροφών. Το πόρισμα της ομάδας εργασίας, καθώς και η υποβολή λύσεων, θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη συζήτηση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής για θέματα αρμοδιότητας του ΕΛΓΑ, ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο του ΕΛΓΑ στην ομαλή λειτουργία του πρωτογενούς τομέα και την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγροτικής οικονομίας.

Ο κ. Βορίδης επισήμανε ότι προς την κατεύθυνση αυτή έχει συσταθεί μία μεικτή επιτροπή, η οποία μελετά τη δυνατότητα σύστασης συνεργειών μεταξύ του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης και του ΕΛΓΑ, με κύριο στόχο να διερευνήσει τη δημιουργία ενός καλύτερου ασφαλιστικού προϊόντος, το οποίο θα παρέχει περισσότερες, δικαιότερες και καλύτερες ασφαλιστικές υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους. Ο Υπουργός ξεκαθάρισε για μία ακόμη φορά ότι δεν τίθεται θέμα ιδιωτικοποίησης του ΕΛΓΑ, αλλά στόχος είναι η εμπλοκή και η συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην κάλυψη των ζημιών του πρωτογενούς τομέα πάντα υπέρ του συμφέροντος των παραγωγών.

Εν συνέχεια, ο κ. Βορίδης έκανε ιδιαίτερη μνεία στις παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε την Παρασκευή 24 Ιουλίου 2020, με τις οποίες επιχειρείται ο εξορθολογισμός των οικονομικών του Οργανισμού, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις που παρατηρήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στη λειτουργία του, ώστε να οδηγηθεί στην οικονομική εξυγίανσή του.

Επιπλέον, ο κ. Βορίδης εξήγγειλε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η σύνταξη «κοστολογικής ασφαλιστικής μελέτης», όπως τη χαρακτήρισε, η οποία θα υποδείξει πού υπάρχουν πεδία παρεμβάσεως και θα συντελέσει στην οικονομική σταθεροποίηση της βάσης του Οργανισμού που θα οδηγήσει στην εξυγίανσή του. Ο Υπουργός διευκρίνισε ότι η συγκεκριμένη μελέτη θα είναι έτοιμη τον Οκτώβριο, επισημαίνοντας ταυτοχρόνως την ιδιαίτερη σημασία της αναφορικά με τη βιωσιμότητα του Οργανισμού.

Περαιτέρω, ο κ. Βορίδης εξήρε την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του ΕΛΓΑ μέσω της χρήσης της τεχνολογίας που θα συντελέσει στη δημιουργία ενός αξιόπιστου και αντικειμενικού συστήματος εκτιμήσεων, το οποίο θα συμβάλλει στην ταχύτερη

οριστικοποίηση των ζημιών και συνεπώς στην ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων. Τοποθέτησε μάλιστα την πιλοτική μετάβαση του ΕΛΓΑ στην ψηφιακή εποχή εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατόπιν συνεννόησης με τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ, Ανδρέα Λυκουρέντζο, και τον Υφυπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη, υλοποίησε τη δέσμευση του Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, για εξόφληση του 35% των οφειλόμενων αποζημιώσεων για το έτος 2019 στους παραγωγούς.

Η πίστωση του ποσού στους λογαριασμούς των δικαιούχων πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 12 Αυγούστου και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση επισπεύδεται η καταβολή των αποζημιώσεων προς τους παραγωγούς, η οποία ήταν προγραμματισμένη να πραγματοποιηθεί στα τέλη του τρέχοντος έτους και διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα των αγροτών προκειμένου να συνεχίσουν το, πολύτιμο για την ελληνική οικονομία, παραγωγικό τους έργο.

Αξιίζει να σημειωθεί ότι αυτή είναι η πρώτη φορά μετά από σειρά ετών που ο ΕΛΓΑ εξοφλεί τόσο σύντομα τις οφειλόμενες αποζημιώσεις. Η κίνηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης αναμόρφωσης του Οργανισμού που επιδιώκει ο κ. Βορίδης και το οποίο προβλέπει την απλοποίηση των διαδικασιών προσδιορισμού της ζημιάς η οποία θα οδηγήσει στην εγκαίριστη καταβολή των αποζημιώσεων καθώς και τη θέσπιση ενός αντικειμενικού, ορθολογικού και επιστημονικά τεκμηριωμένου συστήματος εκτίμησης των ζημιών.

Ως εκ τούτου, στις 12 Αυγούστου του 2020 ολοκληρώθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων για τις ζημιές στις καλλιέργειες σε όλη τη χώρα που σημειώθηκαν το 2019 από καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι για τις εν λόγω ζημιές έγιναν 7.309 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 110.000 δηλώσεις.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το ΥΠΑΑΤ προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, αποτυπώνονται τα κάτωθι καταβληθέντα ή εξασφαλισθέντα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτλοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβakoπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίου ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.
- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Εξασφάλιση 14,8 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 30,5 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.

- Εξασφάλιση 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.
- Εξασφάλιση 1,8 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του κλάδου της μελισσοκομίας στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα, υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
- 2.Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου